

POSTANOWIENIE

Dnia 17 września 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner

SSN Grzegorz Misiurek (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi B. N.

o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym wyrokiem

Sądu Apelacyjnego z dnia 17 grudnia 2009 r., sygn. akt I ACa (...)

wydanym w sprawie z powództwa D. S.

przeciwko D. N.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 września 2010 r.,

zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 24 maja 2010 r., sygn.

akt I ACa (...),

oddala zażalenie i zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Pozwana D. N. wniosła skargę o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie z powództwa D. S. o zapłatę. Powołując się na podstawę wznowienia przewidzianą w art. 403 § 2 k.p.c. wskazała, że po wydaniu zaskarżonego wyroku wykryła nowe

okoliczności faktyczne wynikające z nowych dowodów w postaci dokumentów prywatnych sporządzonych 16 i 17 marca 2010 r. i podpisanych przez pełnomocników Banku (...) SA. Twierdziła, że z dokumentów tych wynika – odmiennie niż przyjęto w ustaleniach stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku – że kwota 6.500.000 zł została zaksięgowana na jej rachunku bankowym w dniu 8 stycznia 2007 r., co miało wpływ na wynik sprawy.

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 24 maja 2010 r. odrzucił skargę uznając, że nie została ona oparta na ustawowej podstawie wznowienia. Skarżąca, przy zachowaniu niezbędnej staranności, mogła bowiem dowiedzieć się o dacie wpływu i zaksięgowaniu środków pieniężnych na jej rachunku bankowym. Miała przy tym świadomość znaczenia tej okoliczności dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyż już w odpowiedzi na pozew podniosła, że wpłata na jej rachunek kwoty 6.500.000 zł dokonana została w uzgodnionym przez strony terminie (do dnia 8 stycznia 2007 r.). Powołanie się zaś na wykrycie nowych dokumentów prywatnych nie może stanowić podstawy wznowienia, gdyż dowody te powstały po prawomocnym zakończeniu postępowania.

W zażaleniu na powyższe postanowienie pozwana podniosła zarzuty:

- naruszenia art. 403 § 2 k.p.c. przez jego błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że podstawy wznowienia nie może stanowić nowa okoliczność, istniejąca przed uprawomocnieniem się wyroku, jeżeli jest ona stwierdzona dowodami powstałymi po uprawomocnieniu się tego orzeczenia,
- dokonania błędnych ustaleń faktycznych polegających na przyjęciu, że pozwana nie dowiedziała się w toku prawomocnie zakończonego postępowania o dacie wpływu i zaksięgowaniu środków pieniężnych na jej rachunku bankowym wskutek niedbalstwa, oraz że w postępowaniu tym powoływała się na okoliczność mającą stanowić podstawę wznowienia.

Powołując się na te zarzuty pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie na jej rzecz od powódki kosztów postępowania zażaleniowego.

W odpowiedzi na zażalenie powódka wniosła o jego oddalenie i zasądzenie na jej rzecz od pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 403 § 2 k.p.c., można żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć

wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Niewątpliwie w świetle przytoczonego przepisu – w warunkach nim określonych – podstawę wznowienia postępowania może stanowić zarówno wykrycie nowych okoliczności faktycznych jak i nowych środków dowodowych. Wbrew odmiennemu zapatrywaniu skarżącej, tak też przepis ten zinterpretował Sąd Apelacyjny, odnosząc się osobno do powołanej w skardze nowej okoliczności faktycznej oraz nowych dowodów. Zarzut błędnej wykładni art. 403 § 2 k.p.c., polegającej – w ocenie skarżącej – na upatrywaniu przez Sąd Apelacyjny podstawy wznowienia tylko w takiej nowej okoliczności faktycznej, która została stwierdzona dowodami powstałymi po prawomocnym zakończeniu postępowania, nie znajduje zatem usprawiedliwienia.

Zamierzonego skutku nie mógł również odnieść zarzut oparcia zaskarżonego postanowienia na błędnych ustaleniach faktycznych. Formułując ten zarzut skarżąca, w istocie podjęła próbę podważenia dokonanej przez Sąd Apelacyjny oceny poprawności powołania w skardze podstawy wznowienia w postaci wykrycia okoliczności faktycznej, która mogłaby mieć wpływ na wynik sprawy, a z której – jako pozwana – nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że określona w art. 403 § 2 k.p.c. podstawa skargi o wznowienie postępowania nie zachodzi, jeżeli w poprzednim postępowaniu istniała obiektywna możliwość powołania się na okoliczności faktyczne (środki dowodowe), a zaniechanie strony w tym przedmiocie było wynikiem jej zaniechań, opieszałości, zapomnienia lub też błędnej oceny potrzeby ich powołania. Podkreśla się przy tym, że wykrycie okoliczności faktycznych (środków dowodowych), o którym mowa w powołanym przepisie odnosi się do okoliczności i dowodów w poprzednim postępowaniu w ogóle nieujawnionych i wówczas nieujawnialnych; fakty zaś ujawnialne, a więc te, które strona powinna znać z tej racji, że miała możliwość dostępu do nich, nie są objęte hipotezą art. 403 § 2 k.p.c. (por. m.in. postanowienia: z dnia 10 lutego 1999 r., II CKN 807/98, nie publ.; z dnia 12 lutego 2004 r., V CZ 2/04, nie publ.; z dnia 24 czerwca 2009 r., I CZ 32/09, nie publ.). Do stanowiska tego, aprobowanego przez skład orzekający, nawiązał Sąd Apelacyjny trafnie uznając, że znaczenie – dla ostatecznego wyniku sprawy – daty faktycznego wpływu środków na rachunek pozwanej było jej w poprzednim postępowaniu znane, lecz nie podjęła ona próby zweryfikowania tej istotnej okoliczności w następstwie błędnego przekonania co do takiej potrzeby. Oceny tej nie może więc skutecznie podważyć podniesiony przez skarżącą – oparty na jej odmiennym subiektywnym przekonaniu – zarzut nieuzasadnionego przypisania jej

braku należytej staranności. Bez znaczenia dla tej oceny pozostaje również kwestia, czy skarżąca już w odpowiedzi na pozew podniosła okoliczność powołaną w skardze o wznowienie postępowania.

Z tych względów Sad Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.